

Skogs- och vegetationsbrand

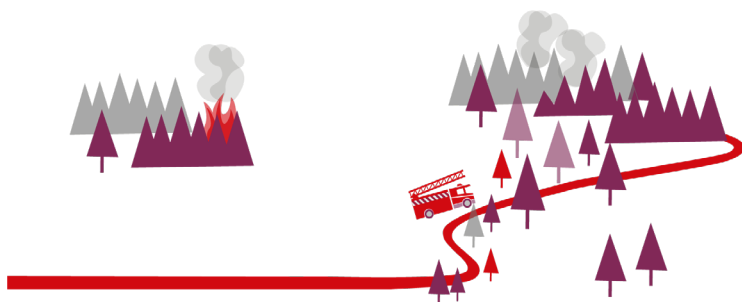
Faktablad med information till fastighetsägare

Kostnader för en skogsbrand kan vara omfattande och konsekvenserna förödande. Skogsbränderna i Sverige sommaren 2018 kostade samhället många miljoner. Skogs- och vegetationsbränder ställer dessutom stora krav på räddningstjänsten och samhällets resurser. I ett varmare klimat kommer risken för torra öka och med det risken för skogsbränder.

Som fastighetsägare kan du minska riskerna för brand i skog och mark samt minimera skador på byggnader och egendom, om du förbereder dig väl. Håll koll på brandrisken där du befinner dig och anpassa dina aktiviteter efter dessa.

Ta reda på risken

- SMHI informerar sedan många år om brandrisken. Det vanligaste är att det först på året kommer information om risk för gräsbränder och därefter information om risk för skogsbränder.
- Under torra perioder sommartid kan det utfärdas eldningsförbud i ett visst område. Förbudet utfärdas av kommunen eller länsstyrelsen och informationen ska då finnas på deras webbplatser.
- Även om det inte har utfärdats något eldningsförbud kan det råda hög brandrisk vilket innebär att du bör vara extra försiktig med att elda i skog och mark.
- Håll koll på brandrisken med hjälp av SMHI:s brandriskprognos eller appen Brandrisk Ute.
- Är du det minsta osäker på brandrisken ska du kontakta din lokala räddningstjänst för mer information.

Skogs- och vegetationsbrand

Skogs- och vegetationsbränder kan uppstå på grund av till exempel eldning, skogsavverkning, gnistor från tåg eller blixtnedslag. Vid långvarig torra kan en liten antändning snabbt utvecklas till en omfattande brand. Skogs- och vegetationsbrand uppstår i många delar av landet.

Risken för brand i skog och vegetation styrs av väderförhållandena och hur vegetationen ser ut, därför är det viktigt att det förebyggande skyddet anpassas lokalt.

Vid torra, höga utomhustemperaturer eller andra extrema förhållanden kan det behövas särskilda brandskyddsåtgärder. När risken för skogs- och vegetationsbrand är stor krävs extra uppmärksamhet och bevakning för att upptäcka och släcka små bränder tidigt. Kommuner eller länsstyrelser kan också besluta om eldningsförbud.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Före

- Elda aldrig om det råder eldningsförbud. Det finns två typer av eldningsförbud för skog och mark – eldningsförbud och skärpt eldningsförbud. På din kommuns webbplats kan du få information om vad som gäller hos dig.
- Se till att inte ha brännbara upplag eller brännbar vegetation nära hus då detta kan antändas och börja brinna och sprida branden till byggnader. Att ta bort det som är lättantändligt minskar risken att mark- eller skogsbrand får fäste och möjligheterna ökar att kunna skydda byggnader.
- Ta bort allt torrt gräs runt byggnader och håll det kort under sommaren. Røj sly och ris. Bränn inte gammalt gräs.
- En vattentunna fylld med vatten och enkla handredskap, strilkannor och granruskor är bra för en snabb släckinsats. Ännu bättre är en vattenslang. Ha ruskor och borstar i beredskap för att släcka flygbränder. Om du har god tillgång till vatten så kan du även blöta ner marken och hålla den fuktig kring dina byggnader.
- Man kan göra begränsningslinjer så att branden inte når fram till husen via vegetationen.
- Ha en utrymningsplan och fundera över alternativa flyktvägar till och från din fastighet. Tänk igenom redan innan hur en utrymning ska gå till och öva gärna.
- Många former av skogsarbete innebär brandrisk, även en røj- eller motorsåg kan skapa en stor brand. När brandriskerna är höga krävs det att alla är extra försiktiga. Följ alltid brandriskvarningarna och anpassa dina aktiviteter efter dessa.

Under

- Om brand uppstår larma via 112.
- Om en brand närmar sig - stäng fönster, eventuella fönsterluckor, dörrar och takluckor.
- Fäll in markiser och plocka undan lättantändliga föremål.
- Blöt ner marken och hålla den fuktig. Det kräver mindre vatten än att släcka en befintlig brand.
- Förbered en eventuell utrymning av ditt hus. Du kan även resa en stege och ta fram släckutrustning som till exempel en vattenslang.
- Bränder kan leda till att jordbrukare behöver evakuera sina djur. Om det är svårt att ordna regelmässiga djurtransporter under en brand kan du använda andra lämpliga transportmedel för att flytta djuren. Följ räddningstjänstens eller polisens anvisningar.

Efter

- Fara för fallande träd. Trädens rötter kan ha skadats av branden vilket gör att träd snabbt, och ofta helt ljudlöst, kan falla helt utan förvarning. Det kan räcka med en liten vindpust för att träd faller. Träd som står nära skogsbilvägar kan falla över vägen.
- Glöd i marken kan blossa upp till brand. Efter att en skogsbrand är släckt kan det ändå finnas glöd under marken. Glöden kan spridas under mark, i rötter och död växtlighet. Glöden kan snabbt och oväntat blossa upp till en brand igen, trots att ytan ser opåverkad ut. Detta kan pågå i flera månader, även under vintern då det ligger snö på marken. Under marken kan det även uppstå håligheter med glödande kol. Det finns en risk att man trampar igenom och bränner sig.
- Håll dig informerad och respektera förbud. Måste du, trots riskerna, besöka en drabbad skog ska du skaffa dig information från berörda lokala myndigheter och markägare. Det kan vara förbjudet att vistas i en skog som har brunnit, så ta reda på vad som gäller.
- Kolla dricksvatten. Vid en skogsbrand kan ämnen bildas och/eller frigöras från mark och växtlighet och påverka dricksvattnet i brunnar. Du som tar ditt dricksvatten från egen brunn ansvarar själv för att kontrollera dricksvattnets kvalitet efter en skogsbrand.
- Många försäkringar gäller för skada som sker under en skogsbrand. Kontakta ditt försäkringsbolag för mer information.

Mer information

[Krisinformation.se](https://www.krisinformation.se)

[MSB, Skogsbrand och vegetationsbrand](#)

[SMHI, Brandriskprognoser](#)

[SMHIs vädervarningar](#)

[Länsstyrelsernas karttjänst eldningsförbud i skog och mark](#)

[Skogsstyrelsen, Skogsbränder](#)

[Livsmedelsverket, Skogsbrand – så kan dricksvattnet påverkas](#)

[Jordbruksverket, Evakuering av djur](#)

[Appen BRANDRISK Ute](#)

Faktabladerna är en sammanställning av information från olika källor och framtagna av den myndighetsgemensamma Arbetsgrupp naturolyckor.